

Juridiska fakultetens riktlinjer vid rekrytering och befordran av lärare

---

Fastställt av Juridiska fakultetsnämnden 2023-02-28

Innehållsförteckning

1 Allmänt	3
2 Anställning som professor	5
3 Befordran till professor	8
4 Anställning som universitetslektor	9
5 Befordran från biträdande universitetslektor till universitetslektor	10
6 Befordran från universitetsadjunkt till universitetslektor	11
7 Anställning som biträdande universitetslektor	12
8 Anställning som universitetsadjunkt	13
9 Instruktioner till sakkunniga	13
10 Instruktioner för utformning av ansökan till läraranställning	14
Vetenskapliga meriter	15
Pedagogiska meriter	15
Inledning	15
Undervisningsinsatser	16
Pedagogisk utbildning	17
Pedagogiskt utvecklingsarbete och forskning om utbildning	17
Läromedel	17
Övrigt	17
Övriga meriter	17

Bilagor:

Bilaga 1. Riktlinjer för antagning som docent

Bilaga 2. Riktlinjer för antagning som excellent lärare

I Anställningsordning för Uppsala universitet (UFV 2019/1673) föreskrivs i 2 § att ”områdes/fakultetsnämnd ska utfärda kompletterande riktlinjer och bedömningsgrunder för rekrytering och befordran av lärare utöver föreliggande anställningsordning”. Juridiska fakultetsnämnden har vid sammanträde 2023-02-28 beslutat fastställa riktlinjer enligt nedan.

1 Allmänt

Dessa riktlinjer är avsedda att användas vid värdering av vetenskapliga, pedagogiska och övriga meriter vid anställning tills vidare av lärare och vid befordringsärenden. Riktlinjerna riktar sig till alla som är involverade i de nämnda ärendena, främst rekryteringsgrupp, sakkunniga och sökande.

Följande lärarkategorier finns vid universitetet:

- a) Enligt högskolelag och högskoleförordning: Professor (inklusive gästprofessor och adjungerad professor), lektor (benämns universitetslektor), biträdande lektor (benämns biträdande universitetslektor)
- b) Enligt lokalt beslut: Universitetsadjunkt, adjungerad universitetslektor, adjungerad universitetsadjunkt.

För beredning av läraranställningar (ej tidsbegränsade anställningar som lektor eller adjunkt), befordringsärenden samt ärenden om antagning som docent eller excellent lärare finns en rekryteringsgrupp under fakultetsnämnden. Rekryteringsgruppen består av ordförande (dekanus) och ytterligare fem ledamöter, varav en doktorand- och en studentrepresentant. För lärarna utses två gruppmedlemmar. För doktorand- och studentrepresentanterna utses personliga suppleanter. Lärarrepresentanterna utses av fakultetsnämnden, som även utser ordförande i gruppen.

För anställning som professor eller universitetslektor samt ansökan om befordran utser fakultetsnämnden minst två personer som är särskilt förtrogna med anställningens ämnesområde. Dessa benämns i det följande ämnessakkunniga och har till uppgift att värdera sökandenas vetenskapliga och pedagogiska skicklighet samt rangordna de sökande och motivera sina val. Förslag på ämnessakkunniga lämnas av dekanus efter samråd med ämnesföreträdare och forskningsutskottets ordförande. Eftersom de ämnessakkunniga ska komma från annat lärosäte och därför endast med svårighet kan göra en djupare bedömning av sökandes pedagogiska skicklighet (exempelvis genom auskultation), utser därutöver fakultetsnämnden en särskild pedagogiskt sakkunnig. Förslag på pedagogiskt sakkunnig lämnas av prefekten efter samråd med utbildningsutskottets ordförande.

Till pedagogiskt sakkunnig ska utses en till fakulteten anknuten person med pedagogisk kompetens. Den pedagogiskt sakkunniges uppgift är att bedöma pedagogisk skicklighet och övriga meriter (frånsett vetenskaplig skicklighet), redovisa skickligheten hos de sökande som främst bör komma i fråga för anställningen, ange ordningen dem emellan och motivera sitt val.

Beslut om anställning av eller befordran till professor fattas av rektor på förslag av fakultetsnämnden efter beredning av rekryteringsgruppen. Beslut om tillsvidareanställning av universitetslektor eller universitetsadjunkt fattas av prefekten vid Juridiska institutionen på förslag av rekryteringsgruppen.

Riktlinjer för antagning som **docent** respektive **excellent lärare** finns i separata beslut, vilka utgör bilagor till detta dokument.

Nedan återges de paragrafer i Uppsala universitets anställningsordning (AO) som reglerar generella behörighetskrav och bedömningsgrunder vid anställning av lärare.

Uppsala universitets anställningsordning

4 § När universitetet ska anställa nya lärare ska de sökande väljas som efter en kvalitativ helhetsbedömning av kompetens och skicklighet bedöms ha de bästa förutsättningarna att genomföra och utveckla aktuella arbetsuppgifter samt bidra till en positiv utveckling av verksamheten.

5 § Ett allmänt behörighetskrav är att den sökande ska ha förmåga att samarbeta och i övrigt uppfyller de krav på lämplighet som behövs för att fullgöra arbetsuppgifterna väl.

6 § För behörighet att anställas som lärare gäller att den sökande ska ha dokumenterad förmåga att undervisa antingen på svenska eller engelska eller på både svenska och engelska. Därutöver får uppställas krav på förmåga att undervisa på annat språk utifrån aktuella behov i den verksamhet till vilken rekrytering ska ske. Vid befordran till en högre läraranställning ska den sökande normalt uppvisa tillräckliga språkkunskaper i svenska för att kunna bidra till universitetets inre arbete.

7 § Lärare ska ha genomgått högskolepedagogisk utbildning eller motsvarande.

8 § Vid Uppsala universitet ska lärare som anställs ha doktorsexamen om inte särskilda skäl föreligger. Med doktorsexamen avses svensk doktorsexamen eller motsvarande utländsk examen. Därutöver ska den sökande visa vetenskaplig och pedagogisk skicklighet på nivå motsvarande det som krävs för att kunna fullgöra arbetsuppgifterna väl. Hur den vetenskapliga och den pedagogiska skickligheten ska bedömas preciseras ytterligare under kraven för respektive befattning.

9 § Områdesnämnd/fakultetsnämnd ska säkerställa att all meritvärdering sker sakligt och opartiskt särskilt med avseende på juridiskt kön och andra diskrimineringsgrunder. Vid rekrytering av professorer vid Uppsala universitet ska fakultetsnämnd gå igenom inkomna ansökningar för att säkerställa att det finns behöriga sökanden från båda juridiska könen. Om sökfältet är enkönat ska områdesnämnd/fakultetsnämnd skriftligen meddela rektor vilka åtgärder som vidtagits för att få sökanden från båda juridiska könen vid rekryteringen.

16 § Behörig att anställas som lärare är den som visat tillräcklig grad av såväl vetenskaplig som pedagogisk skicklighet. Som bedömningsgrunder vid anställning av lärare ska gälla dels graden av sådan skicklighet som är ett krav för behörighet för anställning, dels de bedömningsgrunder som i övrigt har fastställts i anställningsprofilen. Vilka kriterier som betonas kan variera beroende på om bedömningen avser behörighetsgrunder för anställning och befordran eller bedömningsgrunder för rangordning mellan sökande. Bedömningsgrunderna kan viktas olika beroende på arbetets innehåll och de övriga förutsättningar för anställningen som definierats utifrån verksamhetens behov.

17 § Meriterna ska vara dokumenterade så att både kvalitet och omfattning kan bedömas.

20 § Vetenskaplig skicklighet avser forskningsmeritering. Vid bedömning av vetenskaplig skicklighet ska i första hand vetenskaplig kvalitet beaktas. Även forskningens omfattning, främst med avseende på djup och bredd, ska tillmätas betydelse. Vidare ska förmåga att planera, initiera, leda och utveckla forskning och utbildning på forskarnivå, förmåga att i konkurrens erhålla medel för forskning, liksom förmåga att genom forskningen samverka med det omgivande samhället tillmätas betydelse.

22 § Pedagogisk skicklighet avser utbildningsmeritering. Vid bedömning av pedagogisk skicklighet ska i första hand pedagogisk kvalitet beaktas. Även omfattning, såväl bredd som djup, ska tillmätas betydelse. Vidare ska förmåga att planera, initiera, leda och utveckla utbildning, liksom förmåga att forskningsanknyta undervisningen tillmätas betydelse. Även förmåga att genom utbildningen samverka med det omgivande samhället bör ingå i den pedagogiska skickligheten.

28 § Administrativ skicklighet visas bland annat genom förmåga att planera, organisera och prioritera arbetet på ett effektivt och för ändamålet anpassat sätt samt genom förmåga att ange och hålla tidsramar. Till skickligheten räknas övergripande verksamhetsplanering samt förmåga att hantera resurser på ett sätt som speglar verksamhetens prioriteringar liksom förmåga att arbeta strukturerat och utifrån en medvetenhet om mål och kvalitet.

30 § Ledningsskicklighet visas genom förmåga att leda verksamhet och personal, fatta beslut, ta ansvar samt motivera och förse andra med de förutsättningar som krävs för att effektivt nå gemensamma mål. Förmåga att samordna gruppen såväl som att bidra till att skapa engagemang, delaktighet och arbetsglädje samt förmåga att hantera konflikter utgör ytterligare exempel på visad skicklighet.

2 Anställning som professor

Högskoleförordningen (4 kap 3 §)

Behörig att anställas som professor inom annat än konstnärlig verksamhet är den som har visat såväl vetenskaplig som pedagogisk skicklighet. [...]

Som bedömningsgrunder vid anställning av en professor ska graden av sådan skicklighet som är ett krav för behörighet för anställning gälla. Prövningen av den pedagogiska skickligheten ska ägnas lika stor omsorg som prövningen av den vetenskapliga eller konstnärliga skickligheten. Varje högskola bestämmer i övrigt själv vilka bedömningsgrunder som ska tillämpas vid anställning av en professor. (SFS 2010:1064)

Uppsala universitets anställningsordning

Se 4 - 30 §§ under avsnitt 1 ovan.

31 § Den vetenskapliga skickligheten ska ha visats genom självständiga forskningsinsatser och genom att den sökandes meriter i ett internationellt perspektiv håller mycket hög kvalitet. Den sökande ska ha visat skicklighet i att planera, initiera, leda och utveckla forskning, ha visat förmåga att i konkurrens erhålla forskningsanslag samt uppvisa väl dokumenterad skicklighet i handledning på forskarnivå. Den sökandes bidrag till det internationella och nationella vetenskapsområdet ska bedömas bland annat utifrån kvalitet och omfattning av vetenskaplig publicering. Kraven på internationell meritering ska bedömas med hänsyn till ämnets karaktär och specifika förutsättningar.

32 § Den pedagogiska skickligheten ska ha visats genom meriter inom utbildning och undervisning i enlighet med 22 §. Därutöver ska den sökande uppvisa väl dokumenterad skicklighet i handledning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå.

En förutsättning för att pedagogisk skicklighet ska anses föreligga är genomgången, för verksamheten relevant, högskolepedagogisk utbildning, omfattande minst tio veckor, eller motsvarande kunskaper. Om det föreligger särskilda skäl kan den högskolepedagogiska utbildningen genomföras under de första två anställningsåren. Den pedagogiska utbildningen ska inkludera forskarhandledarutbildning.

Juridiska fakultetsnämndens riktlinjer

Vetenskaplig skicklighet

De ämnesavgränsningar som angivits i kungörelsen av anställning som professor ska vara styrande för värderingen av vetenskapliga meriter. Bedömningen av vetenskaplig skicklighet inrymmer dels en värdering av åberopade vetenskapliga arbeten av relevans för anställningen, dels en uppskattning av sökandens förutsättningar till vidare vetenskaplig verksamhet med den ämnesinriktning som anställningen avser. Med de begränsningar som följer av anställningens inriktning är såväl djup som bredd av betydelse vid värdering av vetenskapliga meriter och vetenskaplig skicklighet. Vid bedömningen ska åberopade arbeten tillmätas den vikt som följer av deras självständiga vetenskapliga kvalitet. Utgångspunkterna för värderingen av sökandens vetenskapliga skicklighet är visad förtroenhet med ämnet och tidigare forskning, kreativitet och originalitet i vald forskningsinriktning samt analysdjup och omfattning av vetenskaplig produktion, under beaktande av den tid under vilken sökanden varit verksam. Till det kommer visad förmåga att interagera och konstruktivt samarbeta med andra forskare.

Behörighet: Vid värderingen av om sökandens skicklighet är tillräcklig för anställning som professor är utgångspunkten att skickligheten *väsentligt överstiger* den grad av skicklighet som är nödvändig för att utses till docent (se bilaga 1).

Bedömningsgrunder: Den vetenskapliga produktionen ska överstiga kraven för docentkompetens med vad som i kvalitativt och kvantitativt avseende motsvarar ytterligare en

monografi i nivå med en doktorsavhandling. Denna ytterligare produktion kan utgöras av en monografi eller motsvarande vetenskapliga prestation i form av ett större antal fördjupade artiklar eller motsvarande. Förmåga att ta sig an nya vetenskapliga frågor i forskningen efter utnämningen till docent – och därigenom ge prov på vetenskaplig breddning – är meriterande. Åtminstone någon av de vetenskapliga publikationerna utarbetade efter utnämningen till docent bör vara på annat språk än svenska, helst med internationell publicering.

I normalfallet krävs att den sökande har handlett minst en doktorand till doktorsexamen, antingen som huvudhandledare eller som biträdande handledare. Det ska vara fråga om ett aktivt utövat handledarskap.

Om särskilda skäl föreligger kan kravet på handledarerfarenhet efterges, exempelvis om den sökande i stället har flerårig erfarenhet av doktorandhandledning som ännu inte lett fram till disputation, i förening med arbetsuppgifter som inneburit omfattande insatser i undervisande, stödjande eller granskande arbete inom ramen för utbildning av doktorander. Sådana insatser ska utgöras av eller motsvara arbetsuppgifter inom ramen för doktorandhandledning och kan exempelvis vara erfarenhet av att leda forskningsprojekt, ledningsuppdrag med inriktning mot forskning, anordnande och medverkan i kurser i forskarutbildningen. Betydande erfarenhet av uppdrag som opponenter, betygsnämnsledamot och sakkunnig ska också tillmätas värde.

Den sökande ska ha visat förmåga att i konkurrens erhålla forskningsanslag. Det är meriterande om den sökande erhållit flerårigt externt forskningsanslag i konkurrens med andra forskare och dessutom framgångsrikt har slutredovisat denna forskning.

För anställning som professor är det meriterande med forskningsledande verksamhet.

Vid en sammanvägd bedömning av sökandens vetenskapliga meriter och vetenskapliga skicklighet ska bl.a. följande ytterligare faktorer med hänsyn till ämnestradition, utan inbördes rangordning, tillmätas vikt: som publicering efter peer review, presentation av forskningsresultat (internationellt och nationellt) och forskningssamarbete (internationellt och nationellt). Om den sökande har breddat sig och tagit sig an nya forskningsfrågor efter erhållen docentkompetens är det meriterande.

Pedagogisk skicklighet

De ämnesavgränsningar som angivits i kungörelsen av anställning som professor ska vara en utgångspunkt för värdet av pedagogiska meriter. Bedömningen av pedagogisk skicklighet inrymmer dels en värdering av återopade pedagogiska meriter, dels en uppskattning av sökandens förutsättningar för vidare pedagogisk verksamhet inom den ämnesinriktning som anställningen avser. Såväl ämnesmässig bredd som djup har betydelse vid bedömningen, liksom kvantitativ omfattning och pedagogisk kvalitet och mångsidighet. (Se vidare nedan avsnitt 10 "Instruktion-er för utformning av ansökan till läraranställning".)

Vid en bedömning av sökandens pedagogiska meriter och pedagogiska skicklighet ska bl a följande faktorer beaktas:

- omfattning av undervisningserfarenhet (för anställning bör i normalfallet krävas erfarenhet av mer än ett års sammanlagd heltidsundervisning på högskolenivå),
- nivå (om sökanden undervisat på grundläggande, avancerad eller forskarutbildningsnivå),
- undervisningsmiljö (var erfarenhet vunnits, t ex Juridiska institutionen vid Uppsala universitet eller annat svenskt lärosäte, vid utländskt lärosäte, utbildning av praktiker etc),
- undervisning på utländskt språk,

- undervisningsformer,
- undervisningens bredd vad gäller ämnesinriktning, nivå, miljö samt undervisningsformer,
- kursledningserfarenhet och erfarenhet från kursadministration,
- pedagogisk medvetenhet och pedagogiskt utvecklingsarbete,
- erfarenhet av läromedelsproduktion.

Den inbördes vikten av de uppräknade faktorerna bestäms i det enskilda fallet utifrån ämnesavgränsningarna i den utlysta anställningen.

För anställning av **adjungerad professor** och **gästprofessor** gäller följande regler:

Högskolelagen och högskoleförordningen

3 kap. 3 § HL

En professor ska anställas tills vidare utan tidsbegränsning, om inte någonting annat följer av andra stycket.

En professor får anställas för en bestämd tid, om det är fråga om [...]

2. adjungering till en högskola av någon som har sin huvudsakliga verksamhet utanför högskoleväsendet (adjungerad professor) [...]. (SFS 2010:701)

4 kap 11 § HF

En adjungerad professor ska anställas tills vidare, dock längst till en viss tidpunkt. En sådan anställning får förnyas. Den sammanlagda anställningstiden får dock omfatta högst tolv år. I fråga om anställningen gäller i övrigt lagen (1982:80) om anställningsskydd. (SFS 2010:1064)

4 kap. 12 § HF

En gästprofessor ska anställas tills vidare, dock längst till en viss tidpunkt. En sådan anställning får förnyas. Den sammanlagda anställningstiden får dock omfatta högst fem år. I fråga om anställningen gäller i övrigt lagen (1982:80) om anställningsskydd. (SFS 2010:1064)

Uppsala universitets anställningsordning

45 § För anställning som adjungerad professor, adjungerad universitetslektor och adjungerad universitetsadjunkt ska, med undantag för pedagogisk skicklighet, de behörighetskrav tillämpas som gäller för aktuell lärarkategori.

111 § Vid anställning av adjungerade lärare ska det upprättas ett avtal mellan Uppsala universitet och huvudarbetsgivaren. Avtalet ska innehålla de villkor som ska gälla för anställningen, till exempel rörande arbetsuppgifter, lönekostnader och andra kostnader, resurser i form av lokaler och utrustning, äganderätt till resultat, rätt till publicering samt sekretess.

3 Befordran till professor

Högskoleförordningen (4 kap 3 §)¹

Behörig att anställas som professor inom annat än konstnärlig verksamhet är den som har visat såväl vetenskaplig som pedagogisk skicklighet. [...] Prövningen av den pedagogiska skickligheten ska ägnas lika stor omsorg som prövningen av den vetenskapliga eller konstnärliga skickligheten.

Uppsala universitets anställningsordning

Se 4 - 32 §§ under avsnitt 1 och 2 ovan.

46 § Befordran kan enbart sökas av vid universitetet tillsvidareanställda och vid ansökningstillfället verksamma lärare samt av biträdande universitetslektorer.

48 § Ämnesområdet ska i normalfallet vara detsamma som för den tidigare anställningen, men ska kunna ändras om det finns särskilda skäl.

50 § En universitetslektor ska befordras till professor och en universitetsadjunkt till universitetslektor om han eller hon skriftligen ansöker om det, är behörig för en sådan anställning och har bedömts uppfylla de specifika krav som respektive områdes-/fakultetsnämnd fastställt.

51 § Områdes-/fakultetsnämnd kan inför utlysning av anställning som universitetsadjunkt eller universitetslektor besluta att ge möjlighet till direktbefordran. Det innebär att en sökande i samband med anställningen kan söka och beviljas befordran till en högre anställning.

54 § Den sökande ska ha visat vetenskaplig skicklighet enligt 31 §.

55 § Den sökande ska ha visat pedagogisk skicklighet enligt 32 §.

56 § En förutsättning för att pedagogisk skicklighet ska anses föreligga är genomgången, för verksamheten relevant, högskolepedagogisk utbildning, omfattande minst tio veckor, eller motsvarande kunskaper. Den pedagogiska utbildningen ska inkludera forskarhandledarutbildning.

57 § Den sökande ska ha uppvisat kollegialt ansvarstagande och bedömas kunna bidra till universitetets utveckling. För detta krävs lednings-, utvecklings- och samverkansskicklighet, och när tillämpligt, även klinisk skicklighet.

58 § Befordran från universitetslektor till professor kan tidigast ske fem år efter doktorsexamen i syfte att säkerställa tillfredsställande erfarenhet av självständigt forskningsarbete och forskarhandledning, om inte särskilda skäl föreligger.

Juridiska fakultetsnämndens riktlinjer

För befordran till professor krävs samma grad av vetenskaplig och pedagogisk skicklighet som vid anställning som professor, se ovan i avsnitt 2. Vid befordran avgränsas bedömningen av vetenskaplig och pedagogisk skicklighet av det ämne inom vilket befordran söks.

Sökande till anställning som lektor kan samtidigt ansöka om befordran till professor, om inte anställningens inriktning motiverar att befodringsmöjligheten begränsas och begränsningen uttryckligen framgår av kungörelsen (se AO 51 §).

---

¹ Denna föreskrift avser tillsättning av anställning som professor, men är tillämplig även vid befordran.

4 Anställning som universitetslektor

Högskoleförordningen (4 kap 4 §)

Behörig att anställas som lektor är

1. inom annat än konstnärlig verksamhet, den som dels har visat pedagogisk skicklighet, dels har avlagt doktorsexamen eller har motsvarande vetenskaplig kompetens eller någon annan yrkesskicklighet som är av betydelse med hänsyn till anställningens ämnesinnehåll och de arbetsuppgifter som skall ingå i anställningen. [...]

Som bedömningsgrunder vid anställning av en lektor ska graden av sådan skicklighet som är ett krav för behörighet för anställning gälla. Prövningen av den pedagogiska skickligheten ska ägnas lika stor omsorg som prövningen av andra behörighetsgrundande förhållanden enligt första stycket. Varje högskola bestämmer i övrigt själv vilka bedömningsgrunder som ska tillämpas vid anställning av en lektor. (SFS 2010:1064)

Uppsala universitets anställningsordning

Se 4 – 30 §§ under avsnitt 1 ovan.

34 § Den vetenskapliga skickligheten ska ha visats genom självständiga forskningsinsatser som håller hög kvalitet. Den sökandes bidrag till det internationella och nationella vetenskapssamhället ska bedömas bland annat utifrån kvalitet och omfattning av vetenskaplig publicering. Kraven på internationell meritering ska bedömas med hänsyn till ämnets karaktär och specifika förutsättningar

35 § Den pedagogiska skickligheten ska ha visats genom meriter inom utbildning och undervisning i enlighet med 22 §.

En förutsättning för att pedagogisk skicklighet ska anses föreligga är genomgången, för verksamheten relevant, högskolepedagogisk utbildning, omfattande minst tio veckor, eller motsvarande kunskaper. Om det föreligger särskilda skäl kan den högskolepedagogiska utbildningen genomföras under de första två anställningsåren.

Juridiska fakultetsnämndens riktlinjer:

Vetenskaplig skicklighet

De ämnesavgränsningar som angivits i kungörelsen av anställning som lektor ska vara styrande för värderingen av vetenskapliga meriter. Bedömningen av vetenskaplig skicklighet inrymmer dels en värdering av åberopade vetenskapliga arbeten av relevans för anställningen, dels en uppskattning av sökandens förutsättningar till vidare vetenskaplig verksamhet med den ämnesinriktning som anställningen avser. Med de begränsningar som följer av anställningens inriktning är såväl djup som bredd av betydelse vid värdering av vetenskapliga meriter och vetenskaplig skicklighet. Vid bedömningen ska åberopade arbeten tillmätas den vikt som följer av deras självständiga vetenskapliga kvalitet, oberoende av publiceringsform, publiceringsfora och omfång. Utgångspunkterna för värderingen av sökandens vetenskapliga skicklighet är visad förtrogenhet med ämnet och tidigare forskning, kreativitet och originalitet i vald forskningsinriktning samt analysdjup och omfattning av vetenskaplig produktion, under beaktande av den tid under vilken sökanden varit verksam. Till det kommer visad förmåga att interagera och konstruktivt samarbeta med andra forskare.

Vid en sammanvägd bedömning av sökandens vetenskapliga meriter och vetenskaplig skicklighet ska bl.a. följande faktorer med hänsyn till ämnestradition, utan inbördes rangordning, tillmätas vikt: publicering efter peer review, presentation av forskningsresultat (internationellt och nationellt), forskningssamarbete (internationellt och nationellt), publicering

på flera språk, internationell publicering, doktorandhandledning och erhållen externfinansiering av forskningsprojekt.

Pedagogisk skicklighet

De ämnesavgränsningar som angivits i kungörelsen av anställning som lektor kan beaktas vid värderingen av pedagogiska meriter. Bedömningen av pedagogisk skicklighet inrymmer dels en värdering av återopade pedagogiska meriter, dels en uppskattning av sökandens förutsättningar för vidare pedagogisk verksamhet inom den ämnesinriktning som anställningen avser. Såväl ämnesmässig bredd som djup har betydelse vid bedömningen, liksom kvantitativ omfattning och pedagogisk kvalitet och mångsidighet. (Se vidare nedan avsnitt 10 ”Instruktioner för utformning av ansökan till läraranställning”.)

Vid en bedömning av sökandens pedagogiska meriter och pedagogiska skicklighet ska bl a följande faktorer beaktas:

- omfattning av undervisningserfarenhet (för anställning bör i normalfallet krävas erfarenhet av minst ett års sammanlagd heltidsundervisning på högskolenivå),
- nivå (om sökanden undervisat på grundläggande, avancerad eller forskarutbildningsnivå),
- undervisningsmiljö (var erfarenhet vunnits, t ex Juridiska institutionen vid Uppsala universitet eller annat svenskt lärosäte, vid utländskt lärosäte, utbildning av praktiker etc),
- undervisning på utländskt språk,
- undervisningsformer,
- undervisningens bredd vad gäller ämnesinriktning, nivå, miljö samt undervisningsformer,
- kursledningserfarenhet och erfarenhet från kursadministration,
- pedagogisk medvetenhet och pedagogiskt utvecklingsarbete,
- erfarenhet av läromedelsproduktion.

Den inbördes vikten av de uppräknade faktorerna bestäms i det enskilda fallet utifrån ämnesavgränsningarna i den utlysta anställningen.

5 Befordran från biträdande universitetslektor till universitetslektor

Högskoleförordningen (4 kap 4 §² samt 12 § a-c)

Behörig att anställas som lektor är

1. inom annat än konstnärlig verksamhet, den som dels har visat pedagogisk skicklighet, dels har avlagt doktorsexamen eller har motsvarande vetenskaplig kompetens eller någon annan yrkesskicklighet som är av betydelse med hänsyn till anställningens ämnesinnehåll och de arbetsuppgifter som skall ingå i anställningen. [...] Prövningen av den pedagogiska skickligheten ska ägnas lika stor omsorg som prövningen av andra behörighetsgrundande förhållanden enligt första stycket.

Som bedömningsgrunder vid anställning av en lektor ska graden av sådan skicklighet som är ett krav för behörighet för anställning gälla. Prövningen av den pedagogiska skickligheten ska ägnas lika stor omsorg som prövningen av andra behörighetsgrundande förhållanden enligt första stycket. Varje högskola bestämmer i övrigt själv vilka bedömningsgrunder som ska tillämpas vid anställning av en lektor.

Uppsala universitets anställningsordning

² Denna föreskrift avser tillsättning av anställning som universitetslektor, men är tillämplig även vid befordran.

Se 4 – 30 och 34, 35 §§ under avsnitt 1 och 4 ovan.

63 § Den som är anställd som biträdande universitetslektor ska efter skriftlig ansökan befordras till universitetslektor om han eller hon efter sakkunniggranskning bedömts uppfylla de kvalifikationskrav som respektive områdes-/fakultetsnämnd fastställt och som framgått av information om ledig anställning.

64 § Den sökande ska ha visat vetenskaplig skicklighet och bedömas att som universitetslektor ha förutsättningar att kunna initiera och självständigt driva forskning av hög vetenskaplig kvalitet enligt 34 §. De vetenskapliga meriterna ska vara dokumenterade så att såväl kvalitet som omfattning kan bedömas.

65 § Den sökande ska ha visat pedagogisk skicklighet enligt 35 § genom undervisning, examination och handledning på både på grundnivå och avancerad nivå, liksom genom planering, utveckling, utvärdering, samt som universitetslektor bedömas kunna axla pedagogiska ledningsuppdrag och utveckla undervisningen vidare. De pedagogiska meriterna ska vara dokumenterade på ett sådant sätt att såväl kvalitet som omfattning kan bedömas.

66 § En förutsättning för att pedagogisk skicklighet ska anses föreligga är genomgången, för verksamheten relevant, högskolepedagogisk utbildning, omfattande minst tio veckor, eller motsvarande kunskaper.

67 § Den sökande ska ha uppvisat kollegialt ansvarstagande och bedömas kunna bidra till universitetets utveckling.

68 § Skriftlig ansökan om att prövas för befordran till universitetslektor ska ha inkommit till berörd områdes-/fakultetsnämnd senast sex månader före anställningen som biträdande universitetslektor upphör. En biträdande universitetslektor kan endast en gång prövas för befordran till universitetslektor. Beslut om att bevilja eller avslå ansökan om befordran ska fattas senast två månader innan anställningen som biträdande universitetslektor upphör.

Juridiska fakultetsnämndens riktlinjer

Utgångspunkten för bedömningen av en ansökan om befordran till universitetslektor ska vara de kvalifikationskrav som framgått av utlysningen av tjänsten som biträdande lektor. Vad som därutöver krävs för behörighet i vetenskapligt och pedagogiskt hänseende framgår av 20 och 22 §§ Anställningsordningen samt fakultetens kompletterande riktlinjer för anställning som universitetslektor. Dessutom gäller att den sökande ska ha förmåga att samarbeta och i övrigt uppfylla de krav på lämplighet som behövs för att fullgöra arbetsuppgifterna väl.

6 Befordran från universitetsadjunkt till universitetslektor

Högskoleförordningen (4 kap 4 §)³

Behörig att anställas som lektor är

1. inom annat än konstnärlig verksamhet, den som dels har visat pedagogisk skicklighet, dels har avlagt doktorsexamen eller har motsvarande vetenskaplig kompetens eller någon annan yrkesskicklighet som är av betydelse med hänsyn till anställningens ämnesinnehåll och de arbetsuppgifter som skall ingå i anställningen. [...] Prövningen av den pedagogiska skickligheten ska ägnas lika stor omsorg som prövningen av andra behörighetsgrundande förhållanden enligt första stycket.

Uppsala universitets anställningsordning

Se 4 – 30 och 34, 35 §§ under avsnitt 1 och 4 ovan.

---

³ Denna föreskrift avser tillsättning av anställning som universitetslektor, men är tillämplig även vid befordran.

50 § En universitetslektor ska befordras till professor och en universitetsadjunkt till universitetslektor om han eller hon skriftligen ansöker om det, är behörig för en sådan anställning och har bedömts lämplig utifrån de specifika kriterier som respektive områdes-/fakultetsnämnd fastställt.

59 § Den sökande ska ha doktorsexamen eller motsvarande kompetens samt forskningskompetens enligt 34 §, samt bedömas att som lektor ha förutsättningar att kunna driva forskning av god vetenskaplig kvalitet. De vetenskapliga meriterna ska vara dokumenterade så att såväl kvalitet som omfattning kan bedömas.

60 § Den sökande ska ha visat pedagogisk skicklighet enligt 35 § genom undervisning, examination och handledning på både grundnivå och avancerad nivå, liksom genom planering, utveckling, utvärdering och ledning, samt som universitetslektor bedömas kunna axla pedagogiska ledningsuppdrag och utveckla undervisningen vidare. De pedagogiska meriterna ska vara dokumenterade på ett sådant sätt att såväl kvalitet som omfattning kan bedömas.

61 § En förutsättning för att pedagogisk skicklighet ska anses föreligga är genomgången, för verksamheten relevant, högskolepedagogisk utbildning, omfattande minst tio veckor, eller motsvarande kunskaper.

62 § De sökande ska ha uppvisat kollegialt ansvarstagande och bedömas kunna bidra till universitetets utveckling.

Juridiska fakultetsnämndens riktlinjer

Angående behörighet i vetenskapligt och pedagogiskt hänseende, se 34, 35 §§ AO samt fakultetens riktlinjer för anställning som universitetslektor. Därutöver ska den sökande ha varit anställd som lärare vid högskola eller motsvarande under minst tre år.

7 Anställning som biträdande universitetslektor

Högskoleförordningen (4 kap 4 a och 12 a - c §§)

Behörig att anställas som biträdande lektor är den som har avlagt doktorsexamen eller har motsvarande vetenskaplig kompetens. Främst bör den komma i fråga som har avlagt doktorsexamen eller har nått motsvarande kompetens högst fem innan tiden för ansökan av anställningen som biträdande lektor har gått ut. Även den som har avlagt doktorsexamen eller uppnått motsvarande kompetens tidigare kan dock komma i fråga om det finns särskilda skäl. Med särskilda skäl avses ledighet på grund av sjukdom, föräldraledighet eller andra liknande omständigheter.

Varje högskola bestämmer själv vilka bedömningsgrunder som ska tillämpas vid anställning av en biträdande lektor. Inför en sådan anställning ska högskolan även ställa upp de bedömningsgrunder som kommer att tillämpas i ett ärende om befordran till lektor enligt 12 c §. Förordning (2017:844)

Uppsala universitets anställningsordning

14 § I en biträdande universitetslektors arbetsuppgifter ska såväl forskning, undervisning som administration ingå. Syftet med anställningen är att läraren ska ges möjlighet att utveckla sin självständighet som forskare och meritera sig såväl vetenskapligt som pedagogiskt för att uppfylla kraven på behörighet för en anställning som universitetslektor.

38 För anställning som biträdande universitetslektor krävs vetenskaplig skicklighet enligt 20 §. Den vetenskapliga skickligheten ska ha god kvalitet och ge goda förutsättningar för en akademisk karriär inom det ämnesområde som är relevant för anställningen.

39 § För anställning som biträdande universitetslektor ska hänsyn tas till pedagogisk skicklighet i enlighet med 22 §. För att uppnå pedagogisk skicklighet bör den sökande ha genomgått, för verksamheten relevant, högskolepedagogisk utbildning, omfattande minst fem veckor eller bedömas ha motsvarande kunskaper. Om sådan meritering ej kunnat genomföras före anställningen ska den behörighetsgivande högskolepedagogiska utbildningen genomföras under de första två anställningsåren.

80 § En förutsättning för att anställa en biträdande universitetslektor är ett dokumenterat verksamhetsbehov av och ekonomiska förutsättningar för en anställning som universitetslektor inom det aktuella ämnesområdet.

8 Anställning som universitetsadjunkt

Uppsala universitets anställningsordning

41 § Behörig att anställas som universitetsadjunkt är den som har avlagt examen från högskoleutbildning samt visat pedagogisk skicklighet.

42 § Vid tillsättning av anställning som universitetsadjunkt ersätts kravet på vetenskaplig kompetens med krav på ämnesfördjupning.

43 § Den pedagogiska skickligheten ska ha visats genom meriter inom utbildning och undervisning i enlighet med 22 §, eller på annat sätt inom det verksamhetsområde som utbildningen avser.

En förutsättning för att pedagogisk skicklighet ska anses föreligga är genomgången, för verksamheten relevant, högskolepedagogisk utbildning, omfattande minst tio veckor, eller motsvarande kunskaper. Om det föreligger särskilda skäl kan den högskolepedagogiska utbildningen genomföras under de första två anställningsåren.

9 Instruktioner till sakkunniga

Allmänt

Som underlag för de sakkunniga i deras arbete hänvisas till kungörelsen för den aktuella anställningen (i förekommande fall), universitetets anställningsordning (inkluderande citat från högskoleförordningen) och fakultetens kompletterande riktlinjer.

Kungörelse av anställning som universitetslektor anger hur vetenskaplig och pedagogisk skicklighet ska viktas vid tillsättningen av anställningen och tillika att lika stor omsorg ska ägnas prövningen av dessa två bedömningsgrunder. Under kungörelsens avsnitt Behörighetskrav respektive Bedömningsgrunder anges vilka faktorer som avses vara av särskild vikt vid meritbedömningen.

En särskild pedagogiskt sakkunnig utses för att bedöma pedagogiska och övriga meriter. Trots detta har även de två ämnessakkunniga att bedöma de pedagogiska meriterna och väga in dessa vid värderingen av de sökande. Rangordningen av de sökande ska avse dels vetenskaplig, pedagogisk respektive övriga meritering var för sig, dels en sammanvägning av dessa bedömningsgrunder. I sakkunnigutlåtandena bör tydligt framgå vilka kriterier som använts vid bedömningen av de sökandes skicklighet.

Bedömningen av de sökandes meriter och skicklighet görs utifrån de normer och anvisningar som återfinns i det avsnitt i dessa riktlinjer som styr rekrytering eller befordran till den befattning som är aktuell. Vid utformningen av sakkunnigutlåtandena kan uppställningen i instruktionerna till sökande (se avsnitt 10 i detta dokument) tjäna som utgångspunkt. Sakkunnigutlåtandena blir offentliga handlingar när de inkommit till universitetet. I ärenden, där det råder konkurrens mellan sökande eller när en sökandes behörighet kan ifrågasättas, förväntas de sakkunniga delta (normalt per telefon) i rekryteringsgruppens sammanträde för behandling av ärendet, dock inte i gruppens beslut.

Eventuella jävsförhållanden mellan sökande och sakkunniga, såsom handledar- eller medförfattarskap, ska uppmärksammas tidigt under rekryteringsprocessen.

Skulle det i ansökningshandlingarna saknas sådan dokumentation att en slutlig bedömning blir omöjlig, uppmanas sakkunnig att kontakta fakulteten för komplettering.

Kriterier för meritvärderingen

För bedömning av vetenskaplig och pedagogisk skicklighet hänvisas till fakultetens riktlinjer med avseende på respektive anställning (se avsnitten 1-6 ovan). Vidare hänvisas, vad gäller bedömningen av vetenskapliga meriter, särskilt till anställningsordningen 20 § samt i professors-ärenden 31 §. För prövningen av pedagogiska meriter hänvisas särskilt till anställningsordningen 22 och 33 respektive 32 §§. Vad gäller administrativa meriter och ledningsmeriter hänvisas till anställningsordningen 28 § respektive 30 §.

Vid bedömningen av sökandenas meriter bör kvaliteten i insatserna vara avgörande. Detta gäller även vid bedömning av pedagogiska meriter och vid bedömning av övriga meriter.

Instruktioner för de särskilda pedagogiskt sakkunniga

Det är den pedagogiskt sakkunniges uppgift att värdera sökandens pedagogiska skicklighet och övriga bedömningsgrunder frånsett det som ämnessakkunnig ska värdera. I detta ingår att bedöma följande hos sökanden:

- förmåga att entusiasmera och stimulera studenter
- förmåga att anknyta forskning till undervisning
- samarbetsförmåga och social kompetens
- förmåga att bedriva studentaktiverande undervisning

Underlag för värderingen är av sökanden angivna förhållanden och dokumentation (inklusive hörande av referenter), samt omdömen från andra personer som kan bedöma sökandens skicklighet vad gäller uppställda krav. Den pedagogiskt sakkunnige kan ta fram eget underlag för bedömningen och ska dokumentera muntliga uppgifter lämnade av andra. Den sakkunnige ska inhämta uppgifter från kursföreståndare och studierektor samt andra personer med kännedom om sökandens undervisningsskicklighet. Det är värdefullt om den särskilde pedagogiskt sakkunnige – efter samråd med sökanden och uppföljning efteråt – kan åhöra ett undervisningstillfälle för varje sökande.

10 Instruktioner för utformning av ansökan till läraranställning

Sökanden bör lämna sin redovisning av vetenskapliga, pedagogiska och övriga meriter under nedan angivna rubriker. Den uppräknade som görs under respektive rubrik – liksom rubrikerna – är endast exempel på de vanligaste komponenterna, bland vilka ett urval kan och bör göras med hänsyn till de speciella krav som den aktuella befattningen ställer.

Ansökningsförfarande: Ansökan med bilagor inlämnas efter en utlysning elektroniskt i Uppsala universitets rekryteringssystem (Varbi). I rekryteringssystemet finns detaljerade instruktioner om ansökans utformning. Vid ansökan om befordran kontaktar sökande först fakultetshandläggaren via fakultetens funktionsbrevlåda jurfak@jur.uu.se för instruktioner om hur ansökan sedan ska inlämnas elektroniskt i Uppsala universitets rekryteringssystem. Åberopade skrifter som inte kan inlämnas

elektroniskt (både vid utlysning och befordran) sänds i tre exemplar i pappersform till Uppsala universitet, Juridiska fakulteten, Box 256, 751 05 Uppsala eller via internposten till Juridiska fakulteten.

Vetenskapliga meriter

Riktlinjer för värdering av vetenskapliga meriter och vetenskaplig skicklighet finns i avsnitten 2-8 ovan. I ansökan bör den vetenskapliga produktionen sättas i främsta rummet. Därutöver innebär uppräknningen inte någon rangordning.

1. Vetenskaplig produktion
2. Forskarhandledning
3. Kommentarer till egen forskning
4. Vetenskapligt samarbete samt externa forskningsuppdrag
5. Populärvetenskapliga meriter
6. Medverkan vid nationella och internationella konferenser, kurser och andra sammankomster
7. Anslagssituation, forskningsanslag
8. Lagstiftningsuppdrag
9. Forskningspolitiska uppdrag, t.ex. ledamotskap i forskningsråd
10. Vetenskapliga uppdrag i forskarsamhället, t.ex. som opponent, betygsnämndsledamot eller sakkunnig
11. Kvalificerad tjänstgöring med juridiska uppgifter utanför universitet
12. Övriga vetenskapliga meriter, t.ex. hedersdoktorat, nationella och internationella priser, ledamotskap av akademier

Omdömen som redovisats i exempelvis nationella vetenskapliga utvärderingar och förmåga att erhålla externa medel som utdelats efter kvalitetsgranskning är indikatorer som kan inkluderas i bedömningen av sökandes meriter och därför bör redovisas av sökanden.

Pedagogiska meriter

Inledning

Riktlinjer för värdering av pedagogiska meriter och pedagogisk skicklighet finns i avsnitten 2-8 ovan. Underlag för värderingen är av sökanden angivna förhållanden och dokumentation (inklusive hörande av referenter) samt omdömen från andra personer som kan bedöma sökandens skicklighet i dessa avseenden.

I begreppet pedagogiska meriter kan inkluderas insatser och erfarenheter från såväl utbildning på grundnivå och avancerad nivå som utbildning på forskarnivå. Breda, gedigna och aktuella kunskaper i det egna undervisningsämnet är en nödvändig, men inte tillräcklig, förutsättning för pedagogisk skicklighet. Sökanden bör ange sina pedagogiska meriter under nedan angivna rubriker.

Sökanden kan även bifoga information från andra, t.ex. utlåtanden från prefekt eller studierektor. Vidare kan information om resultat, t.ex. utvecklingsarbete, kursvärderingar och studeranderesultat bifogas.

Sökandens pedagogiska meriter bör sammanställas i en pedagogisk meritportfölj. En sådan ska inte bara innehålla information av kvantitativ art utan även sådant som möjliggör kvalitativa bedömningar av sökandens pedagogiska skicklighet.

Undervisningsinsatser

Omfattning

Detta avser den kvantitativa omfattningen av bedriven undervisning.

Bredd

Här anges bredden på undervisningsinsatserna, t.ex. om hela kurser eller delar av kurser genomförts och vilka ämnen som omfattas.

Nivå

Här anges vilken nivå undervisningen bedrivits på (grundläggande nivå, avancerad nivå eller utbildning på forskarnivå).

Miljö

Här anges i vilken miljö undervisningen bedrivits, vid universitet eller på annat ställe än vid högskola eller universitet. Här kan också anges om undervisning bedrivits utomlands och/eller på främmande språk.

Undervisningsformer

Här anges om undervisningen bedrivits i form av lektioner, seminarier, föreläsningar, handledning eller annat.

Kursansvar

Här anges om sökanden har erfarenhet som kursföreståndare eller ansvarig för viss del av en kurs (inte något enstaka seminarium).

Omdömen och utmärkelser

Här anges om sökanden erhållit utmärkelser för sina undervisningsinsatser i vid bemärkelse (alltså inklusive läromedelsproduktion). Vidare anges utvärderingsresultat från en längre tid, t.ex. från kollegor eller studerande samt utlåtanden från prefekt eller studierektor.

Examination

Här anges i vilken omfattning, på vilken nivå och i vilka former som sökanden har examinerat.

Reflektion över egna undervisningsinsatser

Under denna rubrik bör en fördjupad analys av sökandens undervisningsinsatser presenteras. Det räcker då inte med den traditionella uppräknings av meriter, som för övrigt tillgodoses under övriga rubriker, utan det ska vara fråga om en reflektion över undervisningen. Sökanden bör beskriva sig själv som lärare och ge exempel som illustrerar det han/hon beskriver. Målet är att ge en rättvisande och nyanserad bild av sökanden som lärare. Sökanden bör beskriva *vad* han/hon gör, *hur* han/hon gör detta, *varför* han/hon gör på det sättet och vad det får för *resultat*.

Pedagogisk utbildning

Under denna rubrik anges pedagogisk utbildning sökanden deltagit i och utbildning sökanden ansvarat för och/eller genomfört. Exempelvis anges här högskolepedagogisk utbildning, lärarutbildning, akademiska studier i pedagogik, annan relevant utbildning, t. ex. internutbildningar, lärarutbyte, pedagogiska konferenser och seminarier, studieresor med pedagogiskt syfte.

I Uppsala universitets anställningsordning 35 § anges att:

En förutsättning för att pedagogisk skicklighet ska anses föreligga är genomgången, för verksamheten relevant, högskolepedagogisk utbildning, omfattande minst tio veckor, eller motsvarande kunskaper. Om det föreligger särskilda skäl kan den högskolepedagogiska utbildningen genomföras under de första två anställningsåren.

Om sökanden inte har genomgått högskoleutbildning om 10 veckor bör sökanden ange varför denne har motsvarande kunskaper alternativt varför det föreligger särskilda skäl kan den högskolepedagogiska utbildningen genomföras under de första två anställningsåren.

Pedagogiskt utvecklingsarbete och forskning om utbildning

Under denna rubrik anges erfarenhet av t ex kursutveckling, försöksverksamhet och utvecklingsprojekt, utvärderingar och utredningar beträffande pedagogiska frågor, forskning om utbildning och undervisning eller publikationer i pedagogiska frågor. Vidare anges meriter från utbildningsplanering och utbildningsadministration, t.ex. uppdrag som ledamot i utbildningsutskott eller motsvarande, utbildningsledare eller studierektor.

Läromedel

Här anges av sökanden publicerade böcker och artiklar som används i undervisning, liksom kompendier och kursmaterial.

Övrigt

Här kan anges expertuppdrag, konsultverksamhet med anknytning till utbildningsfrågor samt pedagogiskt relevant arbetslivserfarenhet. Exempelvis kan arbete som föredragande hos regeringskansli, domstolar, eller myndigheter vara pedagogiskt meriterande.

Övriga meriter

Vad som skulle kunna betraktas som övriga meriter kan till viss del ingå i de vetenskapliga eller pedagogiska meriterna. I den mån någon merit inte är vetenskaplig eller pedagogisk kan den anges under rubriken "Övriga meriter". Sökanden bör ange sådana meriter under nedan angivna rubriker.

Omvärldskontakter och information

Här anges t.ex. deltagande som inledare o. dyl. vid konferenser. Även annat som är hänförligt till universitetets tredje uppgift, exempelvis remissvar och debattartiklar, anges under denna rubrik.

Administration och ledningsuppgifter

Här anges t ex forskningsadministration, personaladministration, ekonomiadministration, utbildningsadministration, beslutsfattande och ledning, övrigt.

UPPSALA UNIVERSITET
Juridiska fakultetsnämnden

BESLUT

2013-10-17
(senast reviderad 2023-02-28 JURFAK 2023/7)

Bilaga 1

JURFAK 2013/28

Riktlinjer för antagning som docent

1. Syftet med antagning av docenter vid Juridiska fakulteten

Syftet med att anta docenter vid Juridiska fakulteten är att tydliggöra en persons särskilda vetenskapliga kompetens. Docent får antas om det kan vara till nytta för forskningen och utbildningen. En docent förutsätts vara verksam inom utbildning på forskarnivå, bland annat genom att bistå med kvalificerad handledning och att åta sig uppdrag som opponent. För att bli antagen som docent krävs därför vetenskaplig meritering som går utöver doktorsexamen.

Docent ska normalt antas endast i ett ämne i vilket utbildning på forskarnivå bedrivs vid fakulteten. En person som antagits som docent vid annat lärosäte kan inte antas som docent i samma ämne vid Juridiska fakulteten i Uppsala.

2. Konsultation

Den som önskar bli antagen som docent rekommenderas att först informellt ta upp frågan med forskningsutskottets ordförande. Denne ska i ärendet konsultera ämnesföreträdare. Avrådan innebär inte något formellt hinder från att gå vidare med ansökan.

3. Krav för antagning för sökande som ej har anställning vid Juridiska fakulteten

Om den sökande saknar tillsvidareanställning vid fakulteten ska ämnesföreträdare särskilt yttra sig om på vad sätt antagning som docent skulle vara till nytta för forskningen och utbildningen vid Juridiska fakulteten. Nyttan för forskningen och utbildningen vid Juridiska fakulteten kan bestå i att den sökande tidigare i inte obetydlig omfattning fullgjort uppgifter som lärare eller handledare i utbildning på forskarnivå, som ledamot i betygsnämnd, som lärare i utbildning på grundnivå eller avancerad nivå eller inom andra centrala verksamheter vid Juridiska fakulteten och med hänsyn till sin kompetens och tillgänglighet kan förväntas göra detta även i framtiden.

4. Vetenskaplig skicklighet

Avgränsningen av det forskarutbildningsämne, inom vilket sökanden önskar antas som docent, ska vara styrande för värderingen av vetenskapliga meriter. Bedömningen av vetenskaplig skicklighet inrymmer dels en värdering av återopade vetenskapliga arbeten med relevans för forskningsområdet, dels en uppskattning av sökandens förutsättningar till vidare vetenskaplig verksamhet inom ämnesinriktningen. Med de begränsningar som följer av forskarutbildningsämnet är såväl djup som bredd av betydelse vid värdering av vetenskapliga meriter och vetenskaplig skicklighet. Vid bedömningen ska återopade arbeten tillmätas den vikt som följer av deras självständiga vetenskapliga kvalitet, oberoende av publiceringsform, publiceringsfora och omfång. Utgångspunkterna för värderingen av sökandens vetenskapliga skicklighet är visad förtrogenhet med ämnet och tidigare forskning, kreativitet och originalitet i

vald forskningsinriktning samt analysdjup och omfattning av vetenskaplig produktion, under beaktande av den tid under vilken sökanden varit verksam. Till det kommer visad förmåga att interagera och konstruktivt samarbeta med andra forskare.

Vid värderingen av om sökandens skicklighet är tillräcklig för utnämning till docent är utgångspunkten att skickligheten *väsentligt överstiger* den grad av skicklighet som är nödvändig för doktorsexamen.

En doktorsavhandling av hög kvalitet som kompletteras med ett flertal artiklar av hög kvalitet utarbetade efter disputation medför docentkompetens i vetenskapligt avseende. Mot bakgrund av doktorsavhandlingens kvalitet kan betydligt mer omfattande vetenskaplig produktion krävas för perioden efter disputation. Åtminstone någon av de vetenskapliga publikationerna utarbetade efter disputation bör vara på annat språk än svenska, helst med internationell publicering.

Vidare ska den sökande kunna påvisa breddning av sin vetenskapliga kompetens genom den ytterligare vetenskapliga produktionen efter doktorsavhandlingen. Det är meriterande om den sökande erhållit flerårigt externt forskningsanslag i konkurrens med andra forskare.

Vid en sammanvägd bedömning av sökandens vetenskapliga meriter och vetenskapliga skicklighet ska bl.a. följande ytterligare faktorer med hänsyn till ämnestradition, utan inbördes rangordning, tillmätas vikt: som publicering efter peer review, presentation av forskningsresultat (internationellt och nationellt), forskningssamarbete (internationellt och nationellt) samt doktorandhandledning.

Det är önskvärt att den sakkunnige i sitt utlåtande reflekterar över om den sökande har breddat sig och tagit sig an nya forskningsfrågor efter erhållen doktorsexamen.

5. Pedagogisk skicklighet

Normalt kan undervisning i det berörda ämnet inom utbildning på grundnivå, avancerad nivå eller forskarnivå om minst 100 undervisningstimmar, och som av studierektor (motsv) vitsordats vara av god kvalitet utgöra tillräcklig meritering. Som pedagogisk meritering bedöms även administrativa insatser för planering och ledning av undervisning, utarbetande av läromedel, handledning, erfarenheter av juridisk undervisning för praktiskt verksamma jurister samt erfarenhet av populärvetenskaplig framställning. Undervisning som meddelats inom ramen för doktorandanställning räknas som pedagogisk meritering.

6. Handläggning

Beslut i ärende rörande antagning som docent fattas av Juridiska fakultetsnämnden.

Ansökningsförfarande: Sökande kontaktar först fakultetshandläggaren via fakultetens funktionsbrevlåda jurfak@jur.uu.se för instruktioner om hur ansökan sedan ska inlämnas elektroniskt i Uppsala universitets rekryteringssystem (Varbi). I rekryteringssystemet finns detaljerade instruktioner om ansökans utformning. Åberopade skrifter som inte kan inlämnas elektroniskt sänds i tre exemplar i pappersform till Uppsala universitet, Juridiska fakulteten, Box 256, 751 05 Uppsala eller via internposten till Juridiska fakulteten.

Ansökan ska innehålla en meritförteckning, ett vetenskapligt curriculum inklusive de vetenskapliga arbeten och andra handlingar med vilka sökande vill styrka sin vetenskapliga skicklighet.

Ämnesföreträdaren ska lämna förslag till två sakkunniga för bedömning av sökandens docentkompetens. De som föreslås till sakkunniga bör vara professorer vid annan fakultet. Endast

om det föreligger synnerliga skäl får sakkunniga hämtas inom den egna fakulteten. Synnerliga skäl kan vara att kompetens för bedömning av ärendet saknas utanför fakulteten.

När ansökan samt ämnesföreträdarens förslag till sakkunniga och, i det fall sådant krävs enligt punkten 3, dennes yttrande inkommit till fakultetsnämnden, ska nämnden utse sakkunniga. Dessa ska avge utlåtanden över den sökandes vetenskapliga skicklighet. Av utlåtandena ska framgå om docentförordnandet tillstyrks eller inte. Rekryteringsgruppen ska avge yttrande till fakultetsnämnden, vilket ska innehålla en rekommendation till beslut.

UPPSALA UNIVERSITET
Juridiska fakultetsnämnden

BESLUT

2012-06-11 JURFAK 2012/34
(senast reviderad 2018-05-21 JURFAK 2018/43)

Bilaga 2

Riktlinjer för antagning som excellent lärare vid Juridiska fakulteten

1. Syftet med antagning av excellent lärare vid Juridiska fakulteten

Syftet med att anta excellenta lärare vid Juridiska fakulteten är att tydliggöra en persons särskilda pedagogiska kompetens. I de av rektor antagna *Riktlinjer för antagning av excellent lärare* (UFV 2010/1842; rev. 2012-05-15) används benämningen excellent lärare för lärare som uppnått en högre nivå av pedagogisk skicklighet som tydligt skiljer sig från grundnivån på liknande sätt som docentkompetens skiljer sig vetenskapligt från doktorsexamen. Vad som krävs för att uppnå den högre nivån framgår av fastställda bedömningskriterier som utgår från den definition och de kriterier för pedagogisk skicklighet som gäller enligt 23 § i *Anställningsordning för Uppsala universitet* (UFV 2010/1842; rev. 2018-02-21). Dessa riktlinjer preciseras ytterligare genom *Juridiska fakultetens riktlinjer vid rekrytering av lärare* (JURFAK 2015/49). I det följande lämnas ytterligare anvisningar för den som söker om att antas som excellent lärare vid den Juridiska fakulteten.

2. Behöriga att söka

Den som är tillsvidareanställd lärare (universitetsadjunkt, universitetslektor eller professor) vid Uppsala universitet kan antas som excellent lärare.

3. Förfarandet

Ansökan om antagning som excellent lärare kan inlämnas löpande under året.

Ansökningsförfarande: Sökande kontaktar först fakultetshandläggaren via fakultetens funktionsbrevlåda jurfak@jur.uu.se för instruktioner om hur ansökan sedan ska inlämnas elektroniskt i Uppsala universitets rekryteringssystem (Varbi). I rekryteringssystemet finns detaljerade instruktioner om ansökans utformning. Åberopade skrifter som inte kan inlämnas elektroniskt sänds i tre exemplar i pappersform till Uppsala universitet, Juridiska fakulteten, Box 256, 751 05 Uppsala eller via internposten till Juridiska fakulteten.

Nämnden utser, efter förslag av prefekten i samråd med utbildningsutskottets ordförande, två pedagogiskt sakkunniga. En av de sakkunniga ska vara eller ha varit anställd som lärare vid Juridiska institutionen i Uppsala och en ska inte ha sådan tidigare erfarenhet av att vara lärare vid fakulteten. Intervju och auskultation kan användas vid bedömningen av den sökande.

De sakkunniga ska vara särskilt förtrogna med ämnesområdet. De ska, var för sig självständigt, redovisa skickligheten hos den sökande och motivera sitt ställningstagande. Samarbete eller samråd mellan de sakkunniga får inte förekomma. De sakkunnigas utlåtanden lämnas in till rekryteringsgruppen som lämnar den slutliga rekommendationen.

Fakultetsnämnden fattar mot bakgrund av de underlag den sökande åberopat, de sakkunnigas yttranden och rekryteringsgruppens rekommendation beslut om en sökande ska antas som excellent lärare. Vid avslag kan förnyad ansökan inlämnas tidigast ett år efter beslutet.

4. Ansökan

Ansökan om att antas som excellent lärare ska innehålla dokumentation om den pedagogiska verksamheten i form av en pedagogisk meritportfölj som gör det möjligt för de sakkunniga att värdera den sökandes pedagogiska skicklighet inom de under punkten 5 nedan angivna bedömningskriterierna. Den sökande ska så långt som möjligt inge dokumentation om sin skicklighet inom varje bedömningskriterium. Den sökande ska även visa förmåga att analysera, problematisera och kritiskt reflektera över den egna insatsen, kunna redogöra för pedagogisk grundsyn och den egna rollen ur ett lärandeperspektiv. Den egna reflektionen över pedagogisk grundsyn bör klargöra hur den sökande förhåller sig till problembaserad pedagogik.

5. Kriterier för bedömning

5.1 Undervisningsskicklighet

Den sökande ska kunna dokumentera att han eller hon har förmåga att under en längre tid, åtminstone motsvarande fem års heltidsundervisning, undervisa med högstående kvalitet.

Den sökande ska i sin ansökan visa hur han eller hon ger stöd till studenternas utveckling av egen förståelse. Detta bör visas genom att den sökande reflekterar över det egna sättet att undervisa och i övrigt interagera med studenterna och vilka konsekvenser detta har för studenternas lärande. Den sökande bör även beskriva sina erfarenheter av olika undervisningsformer.

Med undervisningsformer avses sådant som handledning enskilt och i grupp, lektioner, olika typer av seminarier, föreläsningar mm. Med olika grupper avses undervisning av studenter vid juristprogrammet, andra studenter, yrkesverksamma jurister, yrkesverksamma med en annan bakgrund eller andra grupper, samt bidrag till kunskapsutbytet mellan universitet och omvärlden.

Den sökande bör i möjligaste mån visa ett medvetet förhållningssätt vad gäller examinationens och examinationsformernas betydelse för studenternas lärande. Reflektionen bör även innehålla sådana aspekter som hur den sökande i sin lärarroll stödjer studenternas utveckling av förståelse, kritiskt tänkande och vetenskapliga förhållningssätt och hur studenterna tränas i yrkesmässiga färdigheter.

5.2 Undervisning på vetenskaplig grund

All undervisning ska vila på vetenskaplig grund, såväl ämnesmässigt som i pedagogiskt hänseende. Den sökande ska i sin ansökan visa hur detta mål omsatts vid förberedelse och genomförande av undervisningen. Den sökande ska även visa i vilken mån och på vilket sätt den egna lärarpraktiken påverkats av pedagogisk forskning.

5.3 Pedagogiskt utvecklingsarbete och pedagogiskt ledarskap

Den sökande ska visa hur han eller hon bidragit till organisationsutvecklingen och en lärande organisation. Egna erfarenheter från undervisning och pedagogisk utveckling, såväl goda som dåliga, som bidragit till egen utveckling och som använts för att stärka det kollegiala erfarenhetsutbytet bör redovisas och reflektioner över utbytet bör lämnas. Den sökande ska visa väl fungerande pedagogiskt ledarskap i roller som exempelvis pedagogisk mentor, kursföreståndare, programansvarig eller studierektor. Det pedagogiska ledarskapet kan visas genom lärarlagsarbete och samverkan med studenter.